

Rozhodnutí Krajského soudu v Karlových Varech ze dne 20. 2. 1957, sp. zn. 3 To 34/57

Číslo: 44/1957

Právní věta:

Zjištěné porušení vnitropodnikových předpisů o vedení prodejny zaměstnancem prodejny nestačí samo o sobě k závěru, že zaměstnanec vzniklé manko zavinil.

Nadřízený soud může ke stížnosti prokurátora proti usnesení, jímž první soud vrátil podle § 199 odst. 1 písm. d) tr. ř. věc prokurátoru k došetření, rozhodnout, že je třeba věc došetřit i z dalších nebo z jiných důvodů a dalšími nebo jinými důkazy, než které uvedl první soud ve svém rozhodnutí.

Soud: Krajský soud v Karlových Varech

Datum rozhodnutí: 20.02.1957

Spisová značka: 3 To 34/57

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Manko, Obchod, Předběžné projednání obžaloby, Prokurátor, Rozkrádání a poškozování majetku v socialistickém vlastnictví, Stížnost, Vrácení věci prokurátorovi k došetření, Zavinění

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní prokurátor v Mariánských Lázních podal na obviněného obžalobu pro trestný čin poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 246 tr. zák. Podle tvrzení obžaloby se obviněný dopustil tohoto trestného činu tím, že ve dvou prodejnách, v nichž byl postupně vedoucím, způsobil manko, a sice v první prodejně v době od 20. 11. 1955 do 20. 12. 1955 v částce 1564,96 Kčs, v druhé prodejně v době od 21. 12. do 31. 12. 1955 v částce 673, 90 Kčs.

Lidový soud v Mariánských Lázních v neveřejném zasedání o předběžném projednání obžaloby usnesením vrátil věc prokurátoru podle § 199 odst. 1 písm. d) tr. ř. k došetření výsledkem dalšího svědka J a případnou jeho konfrontací s obviněným o tom, za jakých okolností obviněný přejímal zboží, které mu bylo do prodejny dodáváno, a zda měl možnost řádně zboží převážít, když byl nucen je v době předvánoční ihned prodat.

Krajský soud stížnost okresního prokurátora zamítl.

Odůvodnění:

Okresní prokurátor ve stížnosti namítá, že došetření případu výsledkem svědka J není třeba, neboť je povinností hmotně odpovědného vedoucího, aby zboží řádně přejímal, kontroloval a převažoval, jak mu to ukládají příslušné vnitropodnikové předpisy. Jestliže obviněný si takto nepočínal, porušil tím své povinnosti a je proto nutno v jeho jednání spatřovat nedbalost ve smyslu trestního zákona. Okresní prokurátor navrhl proto, aby krajský soud toto rozhodnutí lidového soudu zrušil a uložil mu, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Krajský soud neshledal stížnost důvodnou.

Krajský soud se plně ztotožňuje s názorem lidového soudu, že je třeba prověřit ještě v přípravném jednání obhajobu obviněného výsledkem svědka J a případnou jeho konfrontací s obviněným o tom, za jakých okolností prováděl obviněný přejímku zboží jako vedoucí první prodejny, resp. zda měl možnost zboží řádně převážít, když musel zboží ihned prodávat, a zda pak druhý den po dodání zboží si podle dodacích listů dodávku zboží překontroloval a tak zjistil, že v několika případech mu bylo zboží špatně dodáno, což hlásil navrženému svědku J, v důsledku čehož mu byla také nějaká menší částka odepsána. Dále bude třeba zjistit, proč mu však nebyla odepsána částka 1611, 76 Kčs, kterou mu J neuznal, prý proto, že obviněný nemohl prokázat rozdíl na váze u zboží, které dal hned do prodeje. Tato částka je větší než činí zažalované manko na této prodejně, jak bylo zjištěno podle výpisu z účtu, t. j. větší než 1564,96 Kčs. Bude proto třeba v tomto směru vyslechnout znovu i obviněného a informovaného zástupce poškozeného podniku, aby i výše manka byla náležitě zjištěna.

Krajský soud ještě dodává, že je mylný názor okresního prokurátora vyjádřený ve stížnosti, že porušení vnitropodnikových předpisů o vedení prodejny (v daném případě pokud jde o přejímání dodaného zboží) je nutno bez dalšího posuzovat jako nedbalé jednání ve smyslu § 3 odst. 2 písm. a) tr. zák. S hlediska trestní odpovědnosti je třeba zjistit především zda obviněný tyto předpisy znal a neznal-li je, proč je neznal a zda vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům je znát mohl. V případě, že je znal, bude pak nutné zjistit, zda obviněný věděl, že porušením těchto předpisů může způsobit výsledek uvedený v zákoně, v daném případě škodu nikoli nepatrnou na majetku, který je v socialistickém vlastnictví, avšak bez přiměřených důvodů spoléhal, že jej nezpůsobí anebo nevěděl, že jej může způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět mohl. Jen v takovém případě by jednání obviněného mohlo naplnit znaky trestného činu podle § 246 tr. zák.

I kdyby bylo shledáno zavinění obviněného v naznačeném směru, bylo by přezkoušení obhajoby obviněného důležité i pro posouzení míry jeho zavinění ve smyslu § 19 odst. 1 tr. zák. jakožto důležitého hlediska pro výměru trestu.

Dokazování je však třeba doplnit ještě i v dalším směru, který první soud v napadeném usnesení neuplatňoval a proti němuž si v důsledku toho také okresní prokurátor stěžovat nemohl. Vzhledem k tomu však, že podle § 197 odst. 2 tr. ř. přezkoumá soud při předběžném projednání vždy obžalobu v celém rozsahu, a to i když důvod, pro který předběžné projednání bylo nařízeno, se týká jen její části, nelze omezit ani právo (a povinnost) nadřízeného orgánu přezkoumat obžalobu v témže rozsahu a rozhodnout, že se věc vrací prokurátoru k došetření po případě i z dalších nebo z jiných důvodů a dalšími nebo jinými důkazy, než které uvedl první soud ve svém rozhodnutí (i když ustanovení § 160 odst. 1 písm. a) tr. ř. na daný případ nedopadá, neboť prokurátor nemůže podat stížnost proti usnesení, jímž mu nebyla z určitého důvodu věc vrácena podle § 199 odst. 1 písm. d) tr. ř., nýbrž naopak může podat stížnost jen, když mu byla vrácena – § 199 odst. 3 tr. ř.). Takové omezení nadřízeného orgánu, který zjistí, že nebyla věc náležitě objasněna ještě z dalších nebo jiných důvodů a dalšími nebo jinými důkazy, než které uvedl první soud v rozhodnutí podle § 199 odst. 1 písm. d) tr. ř., by bylo v rozporu s institutem předběžného projednání obžaloby, jak vyplývá z důvodové zprávy k trestnímu řádu. Podle zmíněné důvodové zprávy je totiž předběžné projednání obžaloby navazující na novou úpravu přípravného řízení dovršením záruk, že předmětem projednávání v hlavním líčení u

soudu se nestane věc, která nebyla dostatečně vyšetřena, a že nedojde k tomu, aby byl před soud postaven občan, u něhož k tomu není dostatek důvodů. Vyplývá to i z požadavku zjištění objektivní pravdy.

S tohoto hlediska krajský soud, přezkoumávaje obžalobu na podkladě spisu, shledal, že podle obžaloby (se zřetelem k obsahu spisu) měl obviněný dvě manka ve dvou prodejnách, v první v době od 21. 11. 1955 do 20. 12. 1955 v částce 1564,90 Kčs, v druhé v době od 21. 11. do 31. 12. 1955 v částce 673,90 Kčs. Jde tedy o dva samostatné trestné činy a proto nelze škodu s obou těchto případů sčítat, jak to činí nesprávně okresní prokurátor v obžalobě, neboť obviněný tu nepokračoval v jednom trestném činu, nýbrž trestný čin opakoval (viz č. 1/57 sb. rozh. tr.).

Pokud jde o druhé z uvedených mank v částce 673,90 Kčs, bude třeba došetřit okolnosti, které zůstaly nevyjasněny. Zejména bude nutné, aby okresní prokurátor zde přešetřil také obhajobu obviněného, týkající se předání zásoby cigaret novému vedoucímu dne 31. 12. 1955. Tu bude třeba zjistit, zda šlo pouze o chybu v soupisu zboží, které bylo podle obhajoby obviněného předáno správně, takže obviněný na této provozovně žádné manko neměl. O této obhajobě okresní prokurátor tedy vyslechne jako svědky uvedeného nástupce obviněného a informovaného zástupce poškozeného podniku. Tohoto zejména o tom, proč revisní zpráva byla dodatečně opravena bez vědomí obviněného snížením právě o částku 673,90 Kčs odpovídající tvrzenému manku.

Za účelem odstranění rozporů mezi výpovědi obviněného a jeho nástupce provede okresní prokurátor po případě i konfrontaci mezi obviněným a tímto svědkem. Okresní prokurátor také opatří revisní zprávu poškozeného podniku, která ve spisech založena není, aby tak byla spolehlivě zjištěna výše mank.

Ježto ve všech naznačených směrech zůstala obžaloba nedošetřena, nutno souhlasit s lidovým soudem, že výsledky přípravného řízení dostatečně neodůvodňují, aby obviněný byl postaven před soud, a že tedy je třeba k odstranění vad přípravného řízení a k náležitému objasnění věci došetření, nikoliv však jenom ve směru naznačeném v napadeném usnesení, nýbrž ještě ve větším rozsahu jak to vytýčil krajský soud.